

CHECKLIST RIJPHEIDSSIGNALLEN ZINDELIJKHEID

Zindelijk worden is een natuurlijk rijpings- én een leerproces. Een peuter krijgt controle over de sluitspieren en leert begrijpen wat er wordt verwacht. Waar het zindelijk worden bij het ene kind vlot verloopt, kan het bij een ander kind wat meer moeite en tijd kosten. Het is belangrijk om tijdig te starten waarbij het kind voldoende kansen krijgt om te oefenen. Kinderen krijgen stap voor stap meer controle over hun lichaam. Dit is nodig om te kunnen starten met het potje.

Tussen 15 en 18 maanden is de gevoelige periode om het potje te leren kennen. Met deze checklist kan je nagaan wat het kind begrijpt, kan en wil.

Als het kind voldoet aan alle rijpheidssignalen kan je in samenspraak met alle betrokken partijen starten met zindelijkheidstraining. Er is ruimte om eventuele aandachtspunten te noteren bij elke fase. Dit kan belangrijke informatie zijn voor anderen (bijvoorbeeld nieuwe begeleiders of klasjuf) om te weten waarom een kind nog geen volgende stap heeft kunnen zetten.

15 maanden tot 18 maanden

Begrijpen: het kind kan...

	opvang		ouders	
	+	-	+	-
voorwerpen brengen naar waar ze horen. Bijvoorbeeld blokjes in de doos stoppen. Het kind begrijpt: pipi hoort in het potje.				
voldoende taal begrijpen en eenvoudige aanwijzingen opvolgen. Het kind begrijpt de opdracht: 'Kom, we gaan op het potje'.				
aantonen dat het iets voelt of het spelen onderbreken omdat het kind bewust ervaart dat hij of zij iets in de luier gedaan heeft of aan het doen is.				
een natte of vuile luier als onprettig ervaren.				

aandachtspunten:

Kunnen: het kind kan...

	opvang		ouders	
	+	-	+	-
regelmatig langere tijd zijn of haar luier droog houden. Bijvoorbeeld na het middagdutje is de luier nog droog.				
aangeven dat hij of zij moet gaan plassen of kaka doen.				
alleen stappen, zelfstandig gaan zitten en weer opstaan.				

aandachtspunten:

Willen: het kind wil...

	opvang		ouders	
	+	-	+	-
zo snel mogelijk van een natte of vuile luier af, want het kind vindt het vervelend.				
weten wat er gebeurt op het potje, het kind is nieuwsgierig.				
meewerken, de eigen wil tonen (en soms ook 'nee' zeggen).				

aandachtspunten:

18 maanden tot 2 jaar

Begrijpen: het kind kan...

	opvang		ouders	
	+	-	+	-
voorwerpen brengen naar waar ze horen. Bijvoorbeeld blokjes in de doos stoppen. Het kind begrijpt: pipi hoort in het potje.				
voldoende taal begrijpen en eenvoudige aanwijzingen opvolgen. Het kind begrijpt de opdracht: 'Kom, we gaan op het potje'.				
aantonen of komen vertellen dat het iets voelt of het spelen onderbreken omdat het kind bewust ervaart dat hij of zij iets in de luier gedaan heeft of aan het doen is.				
een natte of vuile luier als onprettig ervaren.				
aantonen of vertellen dat hij of zij pipi of kaka gedaan heeft in het potje.				
trots zijn op zichzelf bij positief resultaat op het potje.				

aandachtspunten:

Kunnen: het kind kan...

opvang		ouders	
+	-	+	-

regelmatig langere tijd zijn of haar luier droog houden. Bijvoorbeeld na het middagdutje is de luier nog droog.				
aangeven dat hij of zij moet gaan plassen of kaka doen.				
alleen stappen, zelfstandig gaan zitten en weer opstaan.				
met enige hulp zijn of haar broekje optrekken of laten zakken.				
enige tijd op het potje blijven zitten.				
af en toe pipi of kaka doen op het potje.				

aandachtspunten:

Willen: het kind wil...

opvang		ouders	
+	-	+	-

zo snel mogelijk van een natte of vuile luier af, want het kind vindt het vervelend.				
weten wat er gebeurt op het potje, het kind is nieuwsgierig.				
meewerken, de eigen wil tonen (en soms ook 'nee' zeggen).				

aandachtspunten:

2 jaar tot 30 maanden

Begrijpen: het kind kan...

opvang		ouders	
+	-	+	-

voorwerpen brengen naar waar ze horen. Bijvoorbeeld blokjes in de doos stoppen. Het kind begrijpt: pipi hoort in het potje.				
voldoende taal begrijpen en eenvoudige aanwijzingen opvolgen. Het kind begrijpt de opdracht: 'Kom, we gaan op het potje'.				

aantonen of komen vertellen dat het iets voelt of het spelen onderbreken omdat het kind bewust ervaart dat hij of zij iets in de luier gedaan heeft of aan het doen is.				
een natte of vuile luier als onprettig ervaren.				
aantonen of vertellen dat hij of zij pipi of kaka gedaan heeft in het potje.				
trots zijn op zichzelf bij positief resultaat op het potje.				

aandachtspunten:

Kunnen: het kind kan...

opvang		ouders	
+	-	+	-

regelmatig langere tijd zijn of haar luier droog houden. Bijvoorbeeld na het middagdutje is de luier nog droog.				
aangeven dat hij of zij moet gaan plassen of kaka doen.				
alleen stappen, zelfstandig gaan zitten en weer opstaan.				
met enige hulp of zelfstandig zijn of haar broekje optrekken of laten zakken.				
enige tijd op het potje blijven zitten.				
af en toe pipi of kaka doen op het potje.				

aandachtspunten:

Willen: het kind wil...

opvang		ouders	
+	-	+	-

zo snel mogelijk van een natte of vuile luier af, want het kind vindt het vervelend.				
weten wat er gebeurt op het potje, het kind is nieuwsgierig.				
meewerken, de eigen wil tonen (en soms ook 'nee' zeggen).				

aandachtspunten: